

Pješačko-biciklistička staza

KONAVOSKI ĆIRO

Uskotračna željeznička pruga Sarajevo–Zelenika izgrađena je i puštena u promet 15. srpnja 1901. godine. Jedan njezin ogranak u dužini od 51 km prolazio je kroz općinu Dubrovnik (Uskoplje–Dubrovnik u dužini od 18 km i Glavska–Nagumanac kod Debelog brijega u dužini 33 km). Na toj relaciji postojale su stanice: Brgat, Šumet, Dubrovnik, Vojski Do, Mihanići, Cavtat, Čilipi, Komaji, Gruda, Pločice i Nagumanac, odnosno ukupno 5 stajališta i 6 ukrasnica. Na željeznici je bilo zaposleno oko 120 radnika prometnog i pružnog osoblja. U razdoblju I. svjetskog rata pruga je imala uglavnom vojnu namjenu jer je Boka Kotorska bila jaka vojno-pomorska baza kojoj je željeznica bila glavni snabdjevač.

SARAJEVO - ZELENIKA	
Stacija	Vrijeme
Sarajevo	00.00
Šumet	00.15
Dubrovnik	00.30
Vojski Do	00.45
Mihanići	01.00
Cavtat	01.15
Čilipi	01.30
Komaji	01.45
Gruda	02.00
Pločice	02.15
Nagumanac	02.30
Zelenika	02.45

U vremenu od 1918. do 1945. ova željeznica je služila kao snabdjevač ovog područja prehrambenom i tehničkom robom te građevinskim materijalom, a u kontinentalni dio je odvozila vino, rakiju, ulje i velike količine komadne robe. Poslije II. svjetskog rata s područja Konavala željeznica je prevozila velike količine povrća, naročito na bosansko tržište, a na područje Konavala dovozila umjetna gnojiva, zaštitna sredstva za vinogradarstvo, prehrambene artikle, stočnu hranu, te stoku za uzgoj i ostalu robu.

Putnički promet na popularnom Ćiru iznosio je u prosjeku oko **150 putnika dnevno**, najvećim dijelom u tranzitu i u kombinaciji s autobusnim prometom. Gradnjom željezničke pruge kolosijeka Sarajevo–Ploče 1963/64. godine vrši se pretovar robe u Gabeli za uskotračnicu prema Zeleniki što uz sporost kretanja željeznice uzrokuje pad prometa na ovoj pruzi. Tih godina dovršava se gradnja Jadranske magistrale i nove zračne luke u Čilipima te drugi oblici prijevoza postaju važniji, što dovodi do konačnog ukidanja ove pruge uskog kolosijeka 1. srpnja 1968. godine. Njezina osnovna sredstva kao što su šine, pragovi, stanice i magazini se ubrzo rasprodaju. Time završava željeznička era u Konavlima. Vlak, u narodu popularno zvan Ćiro, početkom 20. stoljeća donio je prosperitet Konavlima i obilježio to razdoblje, a taj isti Ćiro 1960-ih godina je bio sinonim zastarjele tehnologije i vremena koje je završilo još padom Austro-Ugarske monarhije.

Mapa rute:

